

บทที่ 5 แนวทางการพิจารณาแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

แนวทางการพิจารณาแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จะพิจารณาจากการดำเนินงานตามขั้นตอนและแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดที่ระบุไว้ข้างต้น ได้แก่ การทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาที่ยังคงมีอยู่ เป้าหมายของการป้องกันแก้ไขปัญหาให้มีความสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และแผนงานจะต้องครอบคลุม ตามมาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ทั้งในเรื่องของการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งระบบจัดการมลพิษ การจัดเก็บค่าบริการจัดการมลพิษ การติดตามตรวจสอบและควบคุมการปล่อยมลพิษ รวมทั้งบังคับใช้กฎหมาย และอื่นๆ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมติคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ จะพิจารณาความสอดคล้องกันของกลยุทธ์ มาตรการในการแก้ไขปัญหา แผนงาน และโครงการของหน่วยงานต่างๆ ระยะเวลาดำเนินการต่อเป้าหมายในการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวชี้วัดที่กำหนด

หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่จะใช้ในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณของแต่ละแผนงาน จะมีข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และเอกสารต่างๆ ที่จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้ายของเอกสารและจัดส่งพร้อมเล่มแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ต่อไป

ในขั้นตอนของการพิจารณาแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด สผ. จะพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารในลำดับแรก หากไม่ครบถ้วนจะถือว่า โครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ไม่สมบูรณ์ อาจจะต้องให้จังหวัดดำเนินการจัดส่งเพิ่มเติมตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งหากไม่ได้ดำเนินการจะถือว่าโครงการหรือกิจกรรมไม่ได้รับการพิจารณาเพื่อที่จะนำเสนอต่อในการขอตั้งงบประมาณนั้น

5.1 แนวทางในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน (เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

สืบเนื่องจาก พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ อบต. มีหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ของตนเอง และให้ อบต. สามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของตนเอง โดยกำหนดการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบต. เพิ่มขึ้น ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีข้อจำกัดด้านงบประมาณของ อบต. ในการลงทุนระบบการจัดการมลพิษ ได้แก่ **โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน และโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย** ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูงเกินศักยภาพทางการเงินของ อบต. จึงเห็นควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. ในการดำเนินภารกิจดังกล่าว โดยท้องถิ่นสามารถดำเนินโครงการให้เป็นไป “ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน และด้านการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล” และจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการลงในแบบฟอร์ม “โครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน” (บทที่ 3 ข้อ 3.1) โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนและแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดตามที่ระบุไว้

สำหรับโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่ขอรับสนับสนุนงบประมาณ ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ การจัดการมลพิษทางอากาศและเสียง การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและการวางรากฐานพัฒนาเมืองแบบสังคมคาร์บอนต่ำ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยท้องถิ่นสามารถจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการลงในแบบฟอร์ม “โครงการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุนภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด” (บทที่ 3 ข้อ 3.2) เมื่อจังหวัดส่งแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดมายัง สผ. แล้ว จะนำเสนอต่อคณะทำงานด้านเทคนิควิชาการ เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ในการกลั่นกรองโครงการตามความเหมาะสม และตามลำดับความสำคัญของสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ สผ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ อาจประสานขอเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการเพิ่มเติมตามเห็นสมควร และจะดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดต่อไป

โครงการที่ไม่พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ ได้แก่

- โครงการขนาดเล็กที่ท้องถิ่นมีศักยภาพในการดำเนินงานเอง โดยไม่ต้องขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล
- โครงการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง และการดำเนินงานในพื้นที่ที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

5.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ (เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

5.2.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน

1) พิจารณาสันับสนุนโครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ที่ผ่านการศึกษาความเหมาะสมและการพิจารณาความสำคัญในการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทด้านการจัดการน้ำเสียในภาพรวมของจังหวัด

1.1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย หมายถึง

- การขยายโครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียและการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียส่วนขยาย
- การปรับปรุง/ปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในการบำบัดน้ำเสีย

ซึ่งจะต้องมีระยะการเดินระบบ (Operate) แล้ว อย่างน้อย 3 ปี และจะต้องมีผลการเดินระบบและบำรุงรักษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.2) โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนใหม่

2) ให้ความสำคัญกับพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และพื้นที่เป้าหมายตาม “นโยบายและพื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชน ปี 2552-2559” ของ คพ. ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 5/2552 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2552

3) ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียอย่างง่าย เน้นหลักการธรรมชาติ มีการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำ รวมถึงระบบบำบัดน้ำเสียแบบแยกเฉพาะน้ำเสีย

4) สำหรับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ พิจารณาดังนี้

4.1) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมน้ำเสีย จะต้องมีความเหมาะสม ปริมาณน้ำเข้าสู่ระบบรวบรวมน้ำเสียในระยะแรก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของประสิทธิภาพ ระบบที่ได้ก่อสร้างไว้แล้ว

4.2) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย จะต้องมีความเหมาะสม ปริมาณน้ำเสียเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียในระยะแรกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของประสิทธิภาพ ระบบที่ได้ก่อสร้างไว้แล้ว

4.3) ให้ความสำคัญกับระบบบำบัดน้ำเสียที่ผ่านการตรวจประเมินระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน ด้วยระบบการตรวจประเมินระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน (MSMS 2008) ของกรมควบคุมมลพิษ

5) สำหรับ อปท. ที่มีความประสงค์จะวางแผนการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ของตน โดยใช้รูปแบบการจัดการน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Wastewater Treatment) อปท. สามารถประสานกรมควบคุมมลพิษ เพื่อขอใช้แบบมาตรฐานและรายการประมาณราคา ในการดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดให้มีความสอดคล้องพื้นที่ของตน

6) สำหรับ อปท. ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และมีความประสงค์จะเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมน้ำเสีย จะต้องมีการดำเนินการตามมาตรา 88 และมาตรา 93 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่ได้นำเงินรายได้ ร้อยละ 3.5 ส่งคืนให้กองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการ

7) สำหรับ อปท. ขนาดเล็ก ซึ่งมีปริมาณน้ำเสียที่จะเข้าสู่ระบบ 50 - 500 ลูกบาศก์เมตร/วัน มีความประสงค์จะดำเนินการโครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก และวงเงินโครงการไม่เกิน 20 ล้านบาท อาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกองทุนสิ่งแวดล้อมได้

8) มีแผนการติดตามและประเมินผลโครงการ ทั้งในระยะเวลาการก่อสร้างและระยะการเดินระบบ และบำรุงรักษาระบบ อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนดังกล่าวจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารและสภาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

ทั้งนี้ การขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าวข้างต้น จะต้องจัดส่งข้อเสนอโครงการพร้อมรายละเอียดข้อมูลตามหลักเกณฑ์ การพิจารณาโครงการลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนในตารางที่ 1 โดยกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการ โดยใช้งบประมาณของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่

ก. การประชาสัมพันธ์ การรณรงค์สร้างจิตสำนึก และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำเสียชุมชน

ข. การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบการจัดการน้ำเสียชุมชน

ค. การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบจัดการน้ำเสียชุมชน

ง. การเดินระบบและบำรุงรักษาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน รวมทั้งการติดตามตรวจสอบระบบจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นระยะๆ

ตารางที่ 5-1 หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน

เอกสารข้อมูล	รายละเอียดและสาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
1. การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบ	1. FS/DD ต้องดำเนินการแล้วเสร็จ ไม่เกิน 3 ปี นับถึงปีที่เสนอแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด และจะต้องระบุผู้จัดทำ ชื่อโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการ และวันเดือนปีที่แล้วเสร็จชัดเจน	
รายละเอียด (FS/DD)	<p>2. ต้องมีรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยต่อไปนี้</p> <p>2.1 การสำรวจข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เช่น จำนวนประชากร ปริมาณและลักษณะสมบัติของน้ำเสียที่เกิดขึ้น การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพทางธรณีวิทยา ของพื้นที่โครงการ เป็นต้น</p> <p>2.2 การวิเคราะห์และกำหนดพื้นที่ตามความรุนแรงของปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้น (Zoning) และการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข</p> <p>2.3 การเสนอทางเลือกและวิเคราะห์ความเหมาะสมทางด้านเทคนิควิศวกรรม ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการ</p> <p>1) ด้านเทคนิควิศวกรรม (Technical Analysis) แนวท่อรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งรวมถึง ขนาด สถานที่ตั้งระบบบำบัด/แนวท่อรวบรวมน้ำเสีย ประสิทธิภาพ/มาตรฐานของเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่ โดยจะต้องคำนึงถึงอายุการใช้งาน และค่าดำเนินงาน รวมทั้ง การดูแลบำรุงรักษา นอกจากนี้ จะต้องเสนอแนะรูปแบบ/แผนการก่อสร้างและการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมและดำเนินการได้จริง</p>	<p>2. อปท. ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด หรืออาจดำเนินการเอง ทั้งนี้ ผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดจะต้องมีรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านเทคนิควิศวกรรม และการบริหารจัดการ พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค (ถ้ามี) และแนวทางการแก้ไข</p> <p>2.2 ดำเนินการตามข้อ 2 ของโครงการใหม่</p> <p>2.3 แสดงความเชื่อมโยงของระบบรวบรวมเดิมและส่วนขยาย</p> <p>2.4 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของระบบบำบัดน้ำเสียที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และระบบที่ดำเนินการในอนาคต</p> <p>3. ในกรณีที่ อปท. มีความประสงค์ที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบของการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จากระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม (Central Wastewater Treatment) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Wastewater Treatment) จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อวางแผนการจัดการน้ำเสียในภาพรวมของพื้นที่ที่เหลือ ซึ่งอาจมีความจำเป็นที่จะต้อง</p>

เอกสารข้อมูล	รายละเอียดและสาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
	<p>2) ด้านความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Analysis) การวิเคราะห์มูลค่าการลงทุน รายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เนื่องจากโครงการด้านการจัดการน้ำเสีย อาจไม่สามารถตีค่าผลตอบแทนเป็นตัวเงินได้ ดังนั้น การลงทุนควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ อย่างไรก็ตาม จะต้องศึกษาถึงรายได้ที่เกิดจากอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เป็นไปได้ในการจัดเก็บจากประชาชน/สถานประกอบการ/องค์กรต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริการ</p> <p>3) ด้านสังคม (Social Analysis) ต้องมีการประเมินความต้องการ/การยอมรับของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการต่อการดำเนินโครงการ</p> <p>4) ด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination)</p> <p>5) ด้านการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการ (Organization and Management Analysis) ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ถึงโครงสร้างขององค์กรและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการทั้งในระยการก่อสร้างและระยะการบริหารจัดการระบบ รวมถึงแผนการบริหารจัดการ โดยหมายรวมถึง การวางแผนเพื่อแบ่งระยะการก่อสร้างตามความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาและการควบคุมกำกับดูแลในระยการก่อสร้างและการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ</p>	

เอกสารข้อมูล	รายละเอียดและสาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
2. การออกแบบรายละเอียด	<p>1. ต้องดำเนินการแล้วเสร็จไม่เกิน 3 ปี นับถึงปีที่เสนอแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด และจะต้องแสดง ชื่อโครงการ หน่วยดำเนินการ บริษัทผู้ออกแบบรายละเอียด และวัน เดือน ปี ที่แล้วเสร็จอย่างชัดเจน</p> <p>2. จะต้องเป็นแบบรายละเอียดที่สอดคล้องกับผลการศึกษาคความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด และที่ดินที่ได้ดำเนินการศึกษาคความเหมาะสมไว้</p> <p>3. เป็นแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม พร้อมก่อสร้าง และระบุประเภท ชนิด ขนาด หรือคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ/ครุภัณฑ์ ครบถ้วน ทั้งนี้ จะต้องแสดงผังภาพรวมของพื้นที่ อปท. และพื้นที่บริการทั้งหมด โดยแสดงโครงข่ายแนวท่อรวบรวมน้ำเสีย ทิศทางการไหลของน้ำตามแนวท่อดังกล่าว และที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสีย</p> <p>4. จะต้องจัดทำรายการประมาณราคา โดย</p> <p>4.1 รายการประมาณราคาจะต้องถอดมาจากแบบรายละเอียดของโครงการที่ใช้ก่อสร้างตามข้อ 3</p> <p>4.2 ราคาที่ใช้ต้องเป็นปัจจุบัน และจะต้องระบุแหล่งที่มา และเดือนปีของราคาที่ใช้อ้างอิง</p> <p>5. แผนการเบิกจ่ายงบประมาณ ตามวงงานและเงินค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ในปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 20 ของวงเงินโครงการ</p>	<p>1. หากเป็นการดำเนินการในส่วนขยายและแบบรายละเอียดที่ได้ออกแบบไว้มีอายุมากกว่า 3 ปี นับจากปีที่เสนอแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด อปท. จะต้องดำเนินการใหม่</p> <p>2. เป็นแบบรายละเอียดทางวิศวกรรมพร้อมก่อสร้างและระบุประเภท ชนิด ขนาด หรือคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ/ครุภัณฑ์ ครบถ้วน</p> <p>ทั้งนี้จะต้องแสดงผังภาพรวมของพื้นที่ อปท. และพื้นที่บริการทั้งหมด โดยแสดงโครงข่ายแนวท่อรวบรวมน้ำเสีย ทิศทางการไหลของน้ำตามแนวท่อดังกล่าว และที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียในระยะปัจจุบัน และระบบที่จะดำเนินการในอนาคต</p>
3. ที่ดิน	<p>1. ที่ดินที่จะใช้ในการก่อสร้างจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก/จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของ คพ. และจะต้องสอดคล้องกับผลการศึกษาคความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด และแบบรายละเอียดที่ใช้ในการก่อสร้าง</p>	

เอกสารข้อมูล	รายละเอียดและสาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
	<p>2. จะต้องแสดงเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดินที่จะใช้ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินผืนดังกล่าวตลอดอายุโครงการจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ เช่น กรมธนารักษ์ กรมป่าไม้ หรือเอกชน เป็นต้น</p> <p>3. หากที่ดินที่จะใช้ในการก่อสร้างแนวท่อรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเป็นกรรมสิทธิ์หรืออยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น เช่น กรมทางหลวงชนบท กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เอกชน และ อปท. อื่น เป็นต้น จะต้องมีหนังสือยืนยันจากหน่วยงานดังกล่าว ให้ใช้พื้นที่นั้นๆ</p>	
4. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	<p>การดำเนินโครงการของ อปท. ต้องผ่านการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 และพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 67 แห่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เมื่อระเบียบ/วิธีปฏิบัติ มีผลบังคับใช้ก่อนการเสนอโครงการ ทั้งนี้ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจะต้องครอบคลุมชุมชนบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ก่อสร้างระบบและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ</p>	
5. การสมทบงบประมาณ	<p>อปท. จะต้องระบุแหล่งงบประมาณที่จะขอรับการสนับสนุน และมีหนังสือยืนยันการสมทบงบประมาณการก่อสร้างในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินงบประมาณทั้งโครงการ</p>	
6. แผนการบริหารจัดการ 6.1 แผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ	<p>1. อปท. จะต้องจัดทำแผนการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ภายหลังจากก่อสร้างระบบแล้วเสร็จ เพื่อให้การเดินระบบและการบำรุงรักษาระบบเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ประกอบด้วย แผนด้านต่างๆ ที่จำเป็นอย่างน้อยดังนี้ แผนด้านเทคนิค แผนการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบ แผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผล</p> <p>2. ในกรณีที่ อปท. ไม่ประสงค์จะดำเนินการเอง อาจว่าจ้างเอกชนดำเนินการบริหารจัดการระบบแทนได้ โดยจะต้องจัดทำแผนการจัดการและรูปแบบการบริหารจัดการด้วย</p> <p>3. พร้อมนี้ อปท. จะต้องจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผล เพื่อประเมินประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งประเมินผลตามตัวชี้วัดของโครงการ</p>	
6.2 แผนงบประมาณการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ	<p>1. งบประมาณรายได้และรายจ่าย เพื่อการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ตลอดอายุโครงการ โดยแสดงแหล่งที่มาของรายได้ ทั้งรายได้ของ อปท. เอง รายได้จากแหล่งอื่น และรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย</p> <p>2. ในกรณีที่ อปท. ยังไม่สามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้ จะต้องแสดงถึงที่มาของงบประมาณหรือรายได้ของ อปท. หรือจากแหล่งอื่น ให้เพียงพอต่อรายจ่ายที่เกิดขึ้น</p>	

เอกสารข้อมูล	รายละเอียดและสาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
6.3 แผนการจัดโครงสร้างองค์กรและบุคลากร	<p>อปท. จะต้องจัดเตรียมองค์กรและบุคลากรประจำ ให้พร้อมและเหมาะสม ทั้งในช่วงของการก่อสร้าง การดำเนินการ และการบำรุงรักษาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน ตลอดอายุการใช้งานของระบบ ตามผลการศึกษาค่าความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบุไว้ โดยแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของแต่ละหน่วยงาน และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน</p>	
6.4 แผนการมีส่วนร่วมของประชาชน	<p>1. อปท. จะต้องทำแผนและดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ทั้งในระยะก่อน-ระหว่าง-หลังการก่อสร้างโครงการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกี่ยวข้องโครงการ รวมทั้ง การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย</p> <p>2. จัดทำแผนการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (Public disclosure) แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้</p> <p>2.1 ระยะก่อสร้าง เพื่อประชาชนได้รับทราบสถานภาพการดำเนินโครงการ</p> <p>2.2 ระยะการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ เพื่อให้ประชาชนทราบจากผลการเดินระบบ เช่น คุณภาพน้ำ ก่อน-หลังการบำบัด เป็นต้น</p>	

5.2.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1) กลุ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่

1.1) กลุ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่ได้แก่

(1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง

- การขยายพื้นที่เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้เพิ่มขึ้น
- การเพิ่ม/ปรับเปลี่ยน เทคโนโลยีในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่ง

จะต้องมีระยะการเดินระบบ (Operate) แล้ว อย่างน้อย 3 ปี และจะต้องมีผลการเดินระบบและบำรุงรักษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(2) โครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและสิ่งปฏิกูลใหม่

(3) โครงการก่อสร้างสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย

(4) โครงการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ (ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาในลักษณะเดียวกับโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย)

1.2) สนับสนุนเฉพาะหน่วยดำเนินการที่เป็นที่ตั้งของศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย

1.3) ให้ความสำคัญในลำดับต้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่ตามการแบ่งกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษหรือจังหวัด ที่ได้ดำเนินการรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่องมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี โดยนำผลการดำเนินการดังกล่าวมาใช้ประกอบการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการ

1.4) เทคโนโลยีที่เลือกใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับองค์ประกอบและปริมาณของขยะมูลฝอย รวมถึงมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่เหมาะสมกับสถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการ

1.5) การวางแผนในการคัดเลือกเทคโนโลยีในการกำจัดขยะมูลฝอย จะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณและองค์ประกอบที่เกิดขึ้นจริง

1.6) สำหรับจังหวัดที่เป็นเขตควบคุมมลพิษและ/หรือพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่จังหวัด... พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่จังหวัด... พ.ศ. 2553

1.7) มีแผนการติดตามและประเมินผลโครงการ ทั้งในระยะการก่อสร้างและระยะเดินระบบ และบำรุงรักษาระบบ

ตารางที่ 5-2 หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการลงทุนก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนใหม่และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอย

เอกสารข้อมูล	สาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
1. การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด (FS/DD)	<p>1. FS/DD ต้องดำเนินการแล้วเสร็จ ไม่เกิน 3 ปี นับถึงปีที่เสนอแผนปฏิบัติการ ฯ ในระดับจังหวัด และจะต้องระบุผู้จัดทำ ชื่อโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการ และวันเดือนปีที่แล้วเสร็จชัดเจน</p>	<p>1. ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบของการจัดการขยะมูลฝอย จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของพื้นที่ที่เหลือ</p>
	<p>2. ต้องแสดงรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยต่อไปนี้</p> <p>2.1 ข้อมูลปัจจุบันที่สำรวจได้ในพื้นที่บริการ เช่น จำนวนประชากร ปริมาณองค์ประกอบ และลักษณะสมบัติของขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพทางธรณีวิทยาของที่ตั้งโครงการ เป็นต้น และการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอนาคต โดยจะต้องแสดงสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้</p> <p>2.2 ประสิทธิภาพของการเก็บขนขยะมูลฝอยในพื้นที่บริการ เช่น จำนวนเที่ยวในการเก็บขนสำหรับครุภัณฑ์เก็บขนที่มีอยู่ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ ทั้งนี้ จะต้องแสดงข้อมูลครุภัณฑ์เก็บขนที่มีอยู่ทั้งหมดด้วย</p> <p>2.3 การจัดการขยะมูลฝอยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน</p> <p>2.4 วิธีการ/รูปแบบ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยนำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างน้อย 2 ปี รวมทั้ง การจัดเก็บค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย (ถ้ามี)</p> <p>2.5 การเสนอทางเลือกและวิเคราะห์ความเหมาะสมในด้านต่อไปนี้</p> <p>1) ด้านเทคนิควิศวกรรม (Technical Analysis) การเปรียบเทียบทางเลือกของรูปแบบ วิธีการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย โดยจะต้องแสดงเหตุผลที่ชัดเจนและเหมาะสมในการเลือกทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยที่</p>	<p>2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด หรืออาจดำเนินการเอง ทั้งนี้ ผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด จะต้องมีการแสดงรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบจัดการขยะมูลฝอยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านเทคนิควิศวกรรม และการบริหารจัดการ พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค (ถ้ามี) และแนวทางการแก้ไข</p> <p>2.2 ดำเนินการตามข้อ 2 ของโครงการใหม่</p> <p>2.3 แสดงความเชื่อมโยงของระบบการจัดการขยะมูลฝอยเดิมและส่วนขยาย</p> <p>2.4 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของระบบฯ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและระบบที่ดำเนินการในอนาคต</p> <p>3. ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบของการจัดการขยะมูลฝอย จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของพื้นที่ที่เหลือ</p>

เอกสารข้อมูล	สาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
	<p>2) ด้านความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Analysis) การวิเคราะห์มูลค่าการลงทุน รายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ เนื่องจากโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย อาจไม่สามารถตีค่าผลตอบแทนเป็นตัวเงินได้ ดังนั้น การลงทุนควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ อย่างไรก็ตาม จะต้องศึกษาถึงรายได้ที่เกิดจากอัตราค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นไปได้ในการจัดเก็บจากประชาชน สถานประกอบการและองค์กรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริการ โดยรวมถึง อปท. ที่มาร่วมทิ้งในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยด้วย</p> <p>3) ด้านสังคม (Social Analysis) ต้องมีการประเมินความต้องการ/การยอมรับของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการต่อการดำเนินโครงการ</p> <p>4) ด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination) ด้านการจัดการองค์กร และการบริหารจัดการ (Organization and Management Analysis) ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ถึงโครงสร้างขององค์กรและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ ทั้งในระยการก่อสร้างและระยะการบริหารจัดการระบบ รวมถึงแผนการบริหารจัดการ และการวางแผนเพื่อแบ่งระยะการก่อสร้างตามความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาและการควบคุมกำกับดูแลในระยการก่อสร้าง และการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ</p>	

เอกสารข้อมูล	สาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
2. การออกแบบรายละเอียด	<p>1. ต้องดำเนินการแล้วเสร็จไม่เกิน 3 ปี นับถึงปีที่เสนอแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด และจะต้องแสดง ชื่อโครงการ หน่วยดำเนินการ บริษัทผู้ออกแบบรายละเอียด และวัน เดือน ปี ที่แล้วเสร็จอย่างชัดเจน</p> <p>2. จะต้องเป็นแบบรายละเอียดที่สอดคล้องกับ ผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด และที่ดินที่ได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมไว้</p> <p>3. เป็นแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม พร้อมก่อสร้าง และระบุประเภท ชนิด ขนาด หรือคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ/ครุภัณฑ์ ครบถ้วน ทั้งนี้ จะต้องแสดงผังภาพรวมของพื้นที่ อปท. และพื้นที่บริการทั้งหมด และที่ตั้งของระบบกำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>4. จะต้องแสดง ชื่อโครงการ หน่วยดำเนินการ และวัน เดือน ปี ที่แล้วเสร็จอย่างชัดเจน</p> <p>5. จะต้องจัดทำประมาณการราคา โดย</p> <p>5.1 รายการประมาณราคาจะต้องถอดมาจากแบบรายละเอียดของโครงการที่ใช้ก่อสร้างตามข้อ 3</p> <p>5.2 ราคาที่ใช้ต้องเป็นปัจจุบันมีอายุไม่เกิน 3 ปี นับจากวันเสนอแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด และจะต้องระบุแหล่งที่มา และเดือนปีของราคาที่ใช้อ้างอิง</p>	
3. ที่ดิน	<p>1. ที่ดินที่จะใช้ในการก่อสร้างจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก/จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษ และจะต้องสอดคล้องกับผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด และแบบรายละเอียดที่ใช้ในการก่อสร้าง</p> <p>2. จะต้องแสดงเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดินที่จะใช้ก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินผืนดังกล่าวตลอดอายุโครงการจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ เช่น กรมธนารักษ์ กรมป่าไม้ หรือเอกชน เป็นต้น</p> <p>3. หากที่ดินที่จะใช้ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนจะต้องมีหนังสือยืนยันจากหน่วยงานดังกล่าว ให้ใช้พื้นที่นั้นๆ</p>	
4. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	<p>1. การดำเนินโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 และพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 67 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เมื่อระเบียบ/วิธีปฏิบัติ มีผลบังคับใช้ก่อนการเสนอโครงการ ทั้งนี้ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจะต้องครอบคลุมชุมชนบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ก่อสร้างระบบและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ</p> <p>2. ประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นประกอบด้วย 4 ประเด็น อย่างน้อย ได้แก่ เรื่องที่ดินที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เส้นทางที่รถเก็บขนขยะมูลฝอยวิ่งผ่าน เทคโนโลยี และการจัดเก็บอัตราค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยที่ผ่านสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว</p> <p>3. จะต้องใช้วิธีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ ตามระเบียบฯ ข้อ 9 และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ จะต้องมีการ</p>	

เอกสารข้อมูล	สาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
	<p>4. จะต้องจัดส่งผลการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 ของโครงการ มาพร้อมกับแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นๆ ด้วย โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้</p> <p>4.1 ประกาศเชิญชวนและประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามข้อ 11 และ 12 ของระเบียบฯ ซึ่งจะต้องแสดงวัน เวลา สถานที่ ที่ชัดเจน</p> <p>4.2 ข้อมูลที่ใช้ประกอบการรับฟังความคิดเห็น</p> <p>4.3 สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ใช้ประกาศให้ประชาชนรับทราบ</p>	
5. การสมทบงบประมาณ	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องระบุแหล่งงบประมาณที่จะขอรับการสนับสนุน และมีหนังสือยืนยันการสมทบงบประมาณการก่อสร้างในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินงบประมาณทั้งโครงการ</p>	
6. แผนการบริหารจัดการ 6.1 แผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงภายหลังการก่อสร้างระบบแล้วเสร็จ เพื่อให้การเดินระบบและการบำรุงรักษาระบบเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ประกอบด้วย แผนด้านต่างๆ ที่จำเป็นอย่างน้อยดังนี้ แผนด้านเทคนิค แผนการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบ แผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผล</p> <p>2. ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ประสงค์จะดำเนินการเอง อาจว่าจ้างเอกชนดำเนินการบริหารจัดการระบบแทนได้ โดยจะต้องจัดทำแผนการจัดการและรูปแบบการบริหารจัดการด้วย</p> <p>3. พร้อมนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผล เพื่อประเมินประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งประเมินผลตามตัวชี้วัดของโครงการ</p>	
6.2 แผนงบประมาณการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ	<p>1. งบประมาณการรายได้และรายจ่าย ของการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบกำจัดขยะมูลฝอย ตลอดอายุโครงการ โดยแสดงแหล่งที่มาของรายได้ ทั้งรายได้ของ อปท. เอง รายได้จากแหล่งอื่น และรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>2. ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถจัดเก็บค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยได้ จะต้องแสดงถึงที่มาของงบประมาณหรือรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือจากแหล่งอื่น ให้เพียงพอต่อรายจ่ายที่เกิดขึ้น</p>	
6.3 แผนการจัดโครงสร้างองค์กรและบุคลากร	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดเตรียมองค์กรและบุคลากรประจำ ให้พร้อมและเหมาะสม ทั้งในช่วงของการก่อสร้าง การดำเนินการ และการบำรุงรักษาระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ตลอดอายุการใช้งานของระบบ ตามผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบุไว้ โดยแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของแต่ละหน่วยงาน และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน</p>	

เอกสารข้อมูล	สาระสำคัญ	
	โครงการใหม่	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
6.4 แผนการมีส่วนร่วมของประชาชน	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำแผนและดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ทั้งในระยะก่อน-ระหว่าง-หลังการก่อสร้างโครงการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกี่ยวข้องโครงการ รวมทั้ง การจัดเก็บค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>2. จัดทำแผนการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (Public disclosure) ดังนี้</p> <p>2.1 ระยะก่อนการก่อสร้าง เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ในการรับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ</p> <p>2.2 ระยะก่อสร้าง เพื่อประชาชนได้รับทราบสถานภาพการดำเนินโครงการ</p> <p>2.2 ภายหลังก่อสร้างแล้วเสร็จ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย เช่น ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ ผลการตรวจสอบน้ำชะขยะมูลฝอย ให้ประชาชนรับทราบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริหารจัดการระบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	
7. บันทึกข้อตกลงการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (MOU)	<p>จะต้องจัดทำ MOU ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดที่ร่วมใช้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีรายละเอียดครอบคลุมในประเด็นต่างๆ เช่น รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ปริมาณขยะมูลฝอยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะส่งเข้าศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย อัตราค่าบริการทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอยที่จะจัดเก็บ ระยะเวลาของ MOU เป็นต้น</p>	
8. การออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการจัดเก็บอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติในการจัดเก็บอัตราค่าบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย ทั้งนี้ จะต้องผ่านการรับรองจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว</p>	

2) กลุ่มโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์

2.1) ให้การสนับสนุนเฉพาะครุภัณฑ์ในการกำจัดขยะมูลฝอยที่หมดอายุการใช้งาน

2.2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องเป็นที่ตั้งของศูนย์กำจัดขยะมูล

ฝอยและมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

5.3 แนวทางในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

1) การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 23(1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

คู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

1. บทนำ

กองทุนสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นมาตรการทางการเงินในการส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ในการดูแล รักษา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการลงทุนด้านการจัดการขยะ มูลฝอย และการจัดการน้ำเสียชุมชนของราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งให้การสนับสนุนในรูปของเงินอุดหนุน ตามมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

เพื่อให้หน่วยงานที่ประสงค์จะเสนอโครงการลงทุนด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจในแนวทางและหลักเกณฑ์ การพิจารณาสนับสนุน รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอโครงการ สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนขึ้น เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมความพร้อมของโครงการ และสามารถจัดทำข้อเสนอโครงการได้อย่างสมบูรณ์ ชัดเจน และนำเสนอคณะกรรมการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและตัดสินใจอนุมัติโครงการได้อย่างรอบคอบและรวดเร็วขึ้น

2. หลักการและแนวคิด

2.1 การพิจารณาให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมให้แก่ อปท. เพื่อดำเนินโครงการด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน จะต้องเป็นไปตามกรอบแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม และระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2552

2.2 เพื่อให้โครงการลงทุนด้านการจัดการน้ำเสียและการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยของ อปท. และสอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม จึงเห็นควรยึดหลักการพื้นที่-ภารกิจ-การมีส่วนร่วม (Area-Function-Participation : AFP) ในการจัดทำโครงการ

๑ ยึดพื้นที่เป็นหลัก ให้พิจารณาถึงสาเหตุและสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ระดับความรุนแรงของปัญหา แนวโน้มของสถานการณ์ปัญหาในอนาคต และพิจารณากำหนด แนวทางการจัดการทั้งในเชิงการแก้ไขและป้องกัน โดยอาจแบ่งการจัดการเป็นระยะๆ ตามระดับความรุนแรงของปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วน เช่น แผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ซึ่งแนวคิดนี้มีได้จำกัดเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ อปท. ใด อปท. หนึ่งเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึงปัญหาที่คาบเกี่ยวระหว่าง อปท. ตำบล อำเภอ หรือ จังหวัด แนวคิดนี้ส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีความตระหนักในการจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

๑ กำหนดภารกิจ ให้พิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งต้องมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน โดยอาจประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความเหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดและท้องถิ่นเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

๑ เน้นการมีส่วนร่วม ให้พิจารณาถึงความจำเป็นในการให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนและชุมชนในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับและให้การสนับสนุนโครงการ

2.3 เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pay Principle : PPP) ให้ อปท. ที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการกำจัด/บำบัดของเสีย โดยให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการดังกล่าว และประกาศใช้ในแต่ละพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบกำจัดขยะหรือระบบบำบัดน้ำเสียรวม ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 และหักส่งค่าบริการและค่าปรับคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 93

สำหรับอัตราการส่งเงินค่าบริการที่จัดเก็บได้คืนกองทุน ในเบื้องต้นคณะกรรมการกองทุน สิ่งแวดล้อม กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.5 ของค่าบริการที่จัดเก็บได้ และ อปท. จะต้องดำเนินการจัดเก็บค่าบริการและหักส่งเงินคืนกองทุนสิ่งแวดล้อมภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไปนับจากเริ่มเดินระบบ

3. หลักเกณฑ์จัดทำและพิจารณาโครงการ

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการลงทุนระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม เพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำและพิจารณาโครงการไว้ ดังนี้

3.1 หลักเกณฑ์พื้นฐานและเงื่อนไขในการดำเนินโครงการ

3.1.1 โครงการที่นำเสนอขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ต้องเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตามมาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

3.1.2 โครงการที่นำเสนอขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จะต้องเป็นไปตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมและระเบียบคณะกรรมการ กองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2552

3.1.3 โครงการที่นำเสนอขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จะต้องแสดงถึงเหตุผลความ จำเป็นของโครงการ สาเหตุและสถานการณ์ปัญหา การจัดการปัญหาดังกล่าวในระยะ ที่ผ่านมา รวมทั้งแนวทาง กลยุทธ์ และแผนการจัดการสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งรวมถึงแผนการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดและกำจัดของเสีย (ตามมาตรา 88) และการหักส่งค่าบริการและค่าปรับคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม (ตามมาตรา 93) ระยะเวลาดำเนินการ ประมาณการวงเงินลงทุนทั้งโครงการ วงเงินที่เสนอขอรับการอุดหนุน และวงเงินสมทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลตอบแทนโครงการ และการบริหารจัดการโครงการ (การ เตรียมการเรื่องบุคลากร เงินงบประมาณ และแผนปฏิบัติงานระหว่างดำเนินโครงการและหลังโครงการสิ้นสุด ซึ่ง รวมถึง การติดตามและประเมินผลโครงการ) โดยทั้งนี้ จะต้องมียางานการศึกษาความเหมาะสม และออกแบบ รายละเอียด (Feasibility Study and Detail Design) นำเสนอประกอบการพิจารณา ในรายละเอียดด้วย

3.1.4 เป็นโครงการที่มีความพร้อมและความเหมาะสมในเรื่องของที่ดิน ที่จะใช้เป็นสถานที่ ก่อสร้างระบบ

3.1.5 เป็นโครงการที่ได้รับการยอมรับและผ่านการระดมความเห็นจากประชาชน ในพื้นที่ มาแล้ว รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าของโครงการ และ อปท. เจ้าของพื้นที่ที่จะก่อสร้างระบบด้วย

3.1.6 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์จังหวัด

3.1.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อ ดำเนินโครงการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัด ของเสียรวม จะต้องลงนามใน “บันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม” เพื่อใช้เป็นมาตรการกำกับการบริหารโครงการให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามมติคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ 7/2550 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2550

3.1.8 กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำสัญญาว่าจ้างดำเนินโครงการแบบปรับราคาได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับ ราคาได้ (ค่า K) แต่เพียงผู้เดียว รวมทั้งการปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายอื่นๆ จากวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ ด้วย

3.1.9 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถกำกับการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ และต้องขอขยายเวลาดำเนินโครงการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้อง จ่ายค่าธรรมเนียมผูกพัน (Commitment Charge) ในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี ของวงเงินที่ไม่ได้ทำการเบิกจ่ายและภายใน ระยะเวลาที่ขอขยายเวลาดำเนินการ ทั้งนี้ การชำระค่าธรรมเนียม ผูกพันจะดำเนินการในลักษณะของการหักลด เงินอุดหนุนที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

3.2 หลักเกณฑ์เฉพาะ

3.2.1 โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ที่จะพิจารณาให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จะต้องเป็นโครงการในลักษณะของการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแห่งใหม่ หรือการขยายหรือเพิ่มประสิทธิภาพระบบในระยะต่อไป โดยให้ความสำคัญ กับพื้นที่ที่มีวิกฤตจากขยะมูลฝอย ตามนโยบายหรือยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องหรือสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการจัดการขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษ ทั้งนี้ จะพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการจากข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1) ด้านกายภาพ

พื้นที่โครงการจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ของสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย ตามเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย ของกรมควบคุมมลพิษ คือ

1.1) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528

1.2) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตาม พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2540 ไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

1.3) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตสนามบินไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร

1.4) ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่ม หรือโรงผลิตน้ำประปาในปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า 700 เมตร

1.5) ควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ไม่น้อยกว่า 300 เมตร ยกเว้นแหล่งน้ำที่ตั้งอยู่ในสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

1.6) เป็นพื้นที่ซึ่งสภาพธรณีวิทยา หรือลักษณะใต้ดินมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรองรับขยะมูลฝอย

1.7) ควรเป็นพื้นที่ดอน ในกรณีเป็นพื้นที่ลุ่มที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลากจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข

1.8) ควรเป็นพื้นที่ซึ่งระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึก ในกรณีที่ระดับน้ำใต้ดินอยู่สูง จะต้องมีการป้องกันการแก้ไข

1.9) เมื่อพิจารณาคัดเลือกพื้นที่แล้ว ควรจัดทำประชาพิจารณ์ให้เกิด การยอมรับของประชาชนก่อนที่จะดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ พื้นที่ในการก่อสร้างขยะมูลฝอยแห่งใหม่ จะต้องเป็นที่ดินต่อเนื่อง ฝืนเดียวกัน ที่สามารถใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 15 - 20 ปี และให้คำนึงถึงความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

2) ที่ดิน

2.1) ที่ดินที่จะใช้ก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย จะต้องมีการเข้า-ออกสะดวก และเป็นไปตามผลการศึกษาความเหมาะสมและการออกแบบรายละเอียดระบบกำจัดขยะมูลฝอย

2.2) จะต้องมีการออกเอกสารสิทธิการแสดงความเป็นเจ้าของที่ดิน ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.3) ในกรณีที่ขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือพื้นที่ของหน่วยงานอื่น เช่น พื้นที่ป่าสงวน พื้นที่สาธารณะ เป็นต้น จะต้องมีการขออนุญาตการใช้ที่ดินจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระบุวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินเพื่อการดำเนินโครงการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ทั้งนี้ ให้ระบุขั้นตอนในการขอใช้พื้นที่ในการดำเนินโครงการ

2.4) มีการยืนยันและยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อดำเนินโครงการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนจาก อปท. ที่ดูแลพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาของ อปท. นั้นๆ และประชาชนด้วย

2.5) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของโครงการ และพื้นที่ให้บริการ พร้อมระบุระยะทางโดยสังเขป

3) ด้านเทคนิค

3.1) รายงานการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการที่มีความสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ และสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน พร้อมทั้งแบบก่อสร้าง รายการคำนวณทางวิศวกรรม และรายการประมาณราคา ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี

3.2) ระบบกำจัดขยะมูลฝอย จะต้องออกแบบให้สอดคล้องกับปริมาณ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นจริง การใช้พื้นที่ (Land use) การแบ่งระยะและการจัดทำแผนของการก่อสร้างที่เหมาะสม (Phasing) ศักยภาพของ อปท. ในการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบและการรับภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3.3) ให้นำเสนอเหตุผลความจำเป็นในการเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเทคนิคการจัดการที่นำเสนอ พร้อมทั้งนำเสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ ขนาดกำลังการผลิต ขั้นตอนการจัดการ การใช้เชื้อเพลิง การใช้งาน การดูแล ซ่อมแซม บำรุงรักษา คุณสมบัติเฉพาะของบุคลากรที่จะดำเนินการระบบ การวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสีย การศึกษาเปรียบเทียบกับเทคนิคหรือเทคโนโลยีรูปแบบอื่น ตัวอย่างการใช้งานทั้งในและต่างประเทศ

4) ด้านสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานจะต้องนำเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามที่กฎหมายกำหนด โดยพิจารณาตามประเภท ขนาด กิจกรรม และพื้นที่ดำเนินโครงการ

5) ด้านสังคมและการเมือง

อปท. จะต้องจัดให้มีการรับฟังความเห็นต่อการดำเนินโครงการจากประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่บริเวณที่ตั้งโครงการและพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ ซึ่งรวมถึง

6) ด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน

6.1) จะต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการเพื่อประเมินสถานะและวิเคราะห์ความเหมาะสมทางการเงินของโครงการ โดยพิจารณาจากงบทางการเงินต่างๆ เช่น งบกระแสเงินสด งบกำไรขาดทุน งบดุล เป็นต้น รวมทั้งแหล่งที่มาของเงินทุน

6.2) จะต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการ เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจที่สำคัญคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio) อัตราผลตอบแทนโครงการ (Internal Rate of Return) อัตราผลตอบแทนการลงทุนสุทธิ (Net Benefit Investment Ratio) และการวิเคราะห์ผลลัพธ์การลงทุนตามหลักต้นทุนต่ำสุดกับผลตอบแทนสูงสุด (Least Cost Analysis)

7) ด้านการบริหารจัดการ

7.1) แผนบริหารโครงการ

- จะต้องแสดงถึง แผนงานและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน วงเงินงบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบตลอดอายุโครงการ

- ในส่วนของแผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ จะต้องแสดงถึง แผนงานหรือกิจกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงภายหลังโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งรวมถึงแผนฉุกเฉิน และแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลระบบ เพื่อให้การดำเนินการระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

- กรณีที่เป็นโครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม จะต้องมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานศูนย์ร่วมกันของ อปท. ทุกแห่ง และแผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ ในฐานะที่เป็นศูนย์รวม

7.2) แผนบริหารจัดการด้านการเงินของโครงการ

- จะต้องแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุน แหล่งที่มาของรายได้และงบแสดงสถานะทางการเงินต่างๆ ของ อปท. ย้อนหลัง 5 ปี และงบแสดงสถานะทางการเงินของโครงการตลอดอายุโครงการ เช่น งบลงทุน งบดำเนินงาน งบกำไรขาดทุน เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงแหล่งที่มาของรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการบำบัดหรือกำจัดของเสีย และรายจ่ายในการหักส่งค่าบริการดังกล่าวคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะต้องผ่านความเห็นชอบของสภาของ อปท.

- อปท. จะต้องสมทบงบประมาณในการดำเนินการโครงการประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม และระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ.

- กรณีที่ ๒) งบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบด้วยตนเอง ก็สามารถที่จะว่าจ้างในระยะแรก หรือตลอดอายุโครงการ ก็จะต้องแสดงแผนงบประมาณที่ใช้ในการว่าจ้างด้วย

7.3) แผนการจัดองค์กรและระบบการบริหารงานของโครงการ

แผนการจัดวางโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารงานของโครงการ ทั้งในรูปของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และการจัดวางโครงสร้าง อัตรากำลัง และบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตลอดอายุโครงการ

3.2.2 โครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน

โครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ที่จะพิจารณาให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จะต้องเป็นโครงการในลักษณะของการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ หรือการขยาย/เพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมน้ำเสียในระยะต่อไป โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีการจัดลำดับความสำคัญในพื้นที่ลุ่มน้ำ ตามแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนของกรมควบคุมมลพิษ ทั้งนี้ จะพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการจากข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1) ด้านกายภาพ

พื้นที่โครงการจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปตามข้อพิจารณาเบื้องต้นในการเลือกที่ตั้งของโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำ ตามเกณฑ์แนะนำการออกแบบระบบรวบรวมน้ำเสียและโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำของชุมชน ของกรมควบคุมมลพิษ คือ

1.1) ควรตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งกำเนิดน้ำเสียและแหล่งรับน้ำทิ้ง (น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว)
 1.2) จุดระบายน้ำทิ้งต้องอยู่บริเวณท้ายน้ำของชุมชน และไม่ควรถูก่อนจุดสูบน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปา แต่ในกรณีที่ต้องการนำน้ำทิ้งดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ระบบบำบัดน้ำเสียหรือจุดระบายน้ำทิ้งควรตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งที่จะนำน้ำทิ้งไปใช้

1.3) สถานที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียควรมีระดับพื้นที่ต่ำกว่าพื้นที่ของชุมชน ซึ่งทำให้น้ำเสียจากชุมชนไหลเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียด้วยแรงโน้มถ่วงของโลก แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นพื้นที่ที่น้ำไม่ท่วม เว้นแต่จะมีการเตรียมป้องกันเท่านั้น เช่น การสร้างกำแพงกันน้ำ (Dike) โดยควรตรวจสอบระดับน้ำท่วมสูงสุดอย่างน้อยในรอบ 100 ปี

1.4) ควรตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีถนนเข้าถึงได้อย่างสะดวกทุกฤดูกาล รวมทั้งต้องมีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ ด้วย เช่น ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ เป็นต้น

1.5) สภาพของชั้นดินและระดับน้ำใต้ดิน

1.6) ขนาดพื้นที่ต้องเพียงพอสำหรับการขยายระบบจนถึงปีเป้าหมาย

1.7) ควรมีพื้นที่เขตกันชนรอบระบบบำบัดน้ำเสีย โดยมีระยะห่างกับรั้ว ไม่น้อยกว่า 15 เมตร ยกเว้นชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นและมีพื้นที่จำกัด จะต้องมีการลดผลกระทบต่างๆ

ทั้งนี้ การออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมน้ำเสีย ควรออกแบบให้สามารถรองรับน้ำเสียได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของปริมาณน้ำเสียทั้งหมดในพื้นที่ให้บริการ ในขณะนั้น และที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียให้คำนึงถึงความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

2) ที่ดิน

2.1) ที่ดินที่จะใช้ในการก่อสร้างระบบ จะต้องมีการเข้าถึง-ออกสะดวก และเป็นไปได้ตามผลการศึกษาความเหมาะสมและการออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

2.2) จะต้องมีการแสดงสิทธิการแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.3) ในกรณีที่ขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือพื้นที่ของหน่วยงานอื่น เช่น พื้นที่ป่าสงวน พื้นที่สาธารณะ จะต้องมีการขออนุญาตการใช้ที่ดินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระบุวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินเพื่อการดำเนินโครงการจัดการน้ำเสียชุมชน ทั้งนี้ ให้ระบุขั้นตอน ในการขอใช้พื้นที่ในการดำเนินโครงการ

2.4) มีการยืนยัน และยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อดำเนินโครงการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน อปท. ที่ดูแลพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาของ อปท. นั้นๆ และประชาชนด้วย

2.5) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของโครงการ และพื้นที่ให้บริการ พร้อมระบุระยะทางโดยสังเขป

3) ด้านเทคนิค

3.1) รายงานผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ที่มีความสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ และสภาพสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบัน พร้อมทั้งแบบก่อสร้าง รายการคำนวณทางวิศวกรรม และรายการประมาณราคาที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี

3.2) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จะต้องออกแบบให้มีการแบ่งระยะและจัดทำแผนของการก่อสร้างที่เหมาะสม (Phasing) กับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น ศักยภาพของ อปท. ในการเดินระบบ และบำรุงรักษาระบบ และการรับภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3.3) ให้นำเสนอเหตุผลความจำเป็นในการเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเทคนิคการจัดการที่นำเสนอ พร้อมทั้งนำเสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ ขนาดกำลังการผลิต ขั้นตอนการจัดการ การใช้เชื้อเพลิง การใช้งาน การดูแล ซ่อมแซม บำรุงรักษา คุณสมบัติเฉพาะ ของบุคลากรที่จะดำเนินการระบบ การวิเคราะห์ข้อดี/ข้อเสีย การศึกษาเปรียบเทียบกับเทคนิค หรือเทคโนโลยีรูปแบบอื่น ตัวอย่างการใช้งานทั้งในและต่างประเทศ

4) ด้านสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานจะต้องนำเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามที่กฎหมายกำหนด โดยพิจารณาตามประเภท ขนาด กิจกรรม และพื้นที่ดำเนินโครงการ

5) ด้านสังคมและการเมือง

อปท. จะต้องจัดให้มีการรับฟังความเห็นต่อการดำเนินโครงการ จากประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่บริเวณที่ตั้งโครงการและพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ ซึ่งรวมถึงเรื่องการออกเทศบัญญัติเพื่อจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ซึ่งมีการกำหนดอัตราค่าบริการด้วยแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ ยอมรับ และให้การสนับสนุนโครงการ

6) ด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน

6.1) จะต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ เพื่อประเมินสถานะและวิเคราะห์ความเหมาะสมทางการเงินของโครงการโดยพิจารณาจากงบทางการเงินต่างๆ เช่น งบกระแสเงินสด งบกำไรขาดทุน งบดุล เป็นต้น รวมทั้งแหล่งที่มาของเงินทุน

6.2) จะต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการ เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจที่สำคัญคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio) อัตราผลตอบแทนโครงการ (Internal Rate of Return) อัตราผลตอบแทนการลงทุนสุทธิ (Net Benefit Investment Ratio) และการวิเคราะห์ผลลัพธ์การลงทุนตามหลักต้นทุนต่ำสุดกับผลการตอบแทนสูงสุด (Least Cost Analysis)

7) ด้านการบริหารจัดการ

7.1) แผนบริหารโครงการ

- จะต้องแสดงถึงแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน วงเงินงบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนอายุโครงการ

- ในส่วนของแผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบ จะต้องแสดงถึงงาน/กิจกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงภายหลังโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งรวมถึงแผนฉุกเฉิน และแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลระบบ เพื่อให้การดำเนินการระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

7.2) แผนบริหารจัดการด้านการเงินของโครงการ

- จะต้องแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุน แหล่งที่มาของรายได้ และงบแสดงสถานะทางการเงินต่างๆ ของ อปท. ย้อนหลัง 5 ปี และงบแสดงสถานะทางการเงินของโครงการตลอดอายุโครงการ เช่น งบลงทุน งบดำเนินงาน งบกำไรขาดทุน เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงแหล่งที่มาของรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการบำบัดหรือกำจัดของเสีย และรายจ่ายในการหักส่งค่าบริการดังกล่าวคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะต้องผ่านความเห็นชอบของสภาของ อปท.

- อปท. จะต้องสมทบงบประมาณในการดำเนินโครงการประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม และระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ วงเงินที่จะสมทบต้องผ่านความเห็นชอบและการรับรองจากสภาของ อปท. โดยจัดทำเป็นหนังสือ ยืนยันการสมทบงบประมาณพร้อมกับการเสนอโครงการ

- กรณีที่ อปท. ไม่ประสงค์จะดำเนินการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบด้วยตนเอง ก็สามารถที่จะว่าจ้างในระยะแรก หรือตลอดอายุโครงการ ก็จะต้องแสดงแผนงบประมาณที่ใช้ในการว่าจ้างด้วย

7.3) แผนการจัดองค์กรและระบบการบริหารงานของโครงการ

แผนการจัดวางโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารงานของโครงการ ทั้งในรูปของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และการจัดวางโครงสร้าง อัตรากำลัง และบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตลอดอายุโครงการ

4. องค์ประกอบของข้อเสนอโครงการ

เพื่อให้การจัดทำข้อเสนอโครงการลงทุนด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนของ อปท. มีความสมบูรณ์ชัดเจนในการพิจารณา จึงได้กำหนดให้มีองค์ประกอบใน 15 ข้อ ดังนี้

4.1 หลักการและเหตุผล ให้นำเสนอข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงเหตุผล และความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งนำเสนอหลักการและแนวคิดในการที่จะดำเนินการโครงการ

4.2 วัตถุประสงค์ ให้นำเสนอข้อมูลที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งต้องระบุให้ชัดเจน เข้าใจง่าย

4.3 เป้าหมาย การกำหนดเป้าหมายระบุให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ให้ชัดเจน ทั้งในเชิงพื้นที่ เช่น พื้นที่ในเขตเทศบาล พื้นที่ในเขตควบคุมมลพิษ เป็นต้น และกลุ่มคน เช่น ชุมชน กลุ่มประชาชน เยาวชน เป็นต้น รวมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

4.4 สาเหตุและสถานการณ์ปัญหา ให้นำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหา รวมทั้งการคาดการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และสภาพแวดล้อม

4.5 การดำเนินการที่ผ่านมา ให้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการ หรือการป้องกัน หรือการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระยะที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินงานดังกล่าว

4.6 กลยุทธ์และแนวทางการจัดการ

4.6.1 ให้วิเคราะห์ถึงสาเหตุและสถานการณ์ปัญหา และกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการจัดการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดทั้งในเชิงการป้องกันมิให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบต่อเนื่อง ตามมา หรือมีการขยายขอบเขต หรือเพิ่มระดับความรุนแรงของปัญหา และการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว

4.6.2 ให้นำเสนอเหตุผลความจำเป็นในการเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเทคนิคการจัดการที่นำเสนอ พร้อมทั้งนำเสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ ขนาดกำลังการผลิต ขั้นตอนการจัดการ การใช้เชื้อเพลิง การใช้งาน การดูแล ซ่อมแซม บำรุงรักษา คุณสมบัติเฉพาะของบุคลากร ที่จะดำเนินการระบบ การวิเคราะห์ ข้อดี/ข้อเสีย การศึกษาเปรียบเทียบกับเทคนิคหรือเทคโนโลยีรูปแบบอื่น ตัวอย่างการใช้งานทั้งในและต่างประเทศ

4.7 แผนการดำเนินงาน ให้วิเคราะห์และกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รองรับการแปลงกลยุทธ์/แนวทางการจัดการไปสู่การปฏิบัติ โดยจะต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันและสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน

4.8 สถานที่ดำเนินโครงการ ให้ระบุสถานที่ตั้งและขนาดพื้นที่ก่อสร้างระบบกำจัด และบำบัดของเสีย รวมถึงขอบเขตพื้นที่บริการ โดยในส่วนของสถานที่ตั้งโครงการนั้น ให้นำเสนอเอกสารหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ การถือครองที่ดิน หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนที่แสดงสถานที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่บริการ และระยะทาง

4.9 ระยะเวลาดำเนินการ ให้ระบุกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการให้ชัดเจน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามแผนงานหรือกิจกรรม ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4.10 ประมาณการวงเงินลงทุน ให้ระบุประมาณการวงเงินลงทุนทั้งโครงการ และจำแนกวงเงินที่ต้องการเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมและวงเงินที่หน่วยงานจะตั้งสมทบ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

4.11 ผลตอบแทนโครงการ ให้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ผลตอบแทน ทางการเงินของโครงการ และการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการ (รายละเอียดตามหลักเกณฑ์เฉพาะด้านในข้อ 3.2.1 และข้อ 3.2.2)

4.12 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ให้ระบุถึงสิ่งที่จะบ่งชี้ถึงผลสำเร็จของโครงการในระดับต่างๆ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนี้

4.12.1 ผลผลิตของโครงการ (Output) ให้ระบุถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยตรงจากกระบวนการดำเนินงานของโครงการ

4.12.2 ผลลัพธ์ของโครงการ (Outcome) ให้ระบุถึงผลที่จะเกิดขึ้นทางอ้อมที่เกิดขึ้นตามมาจากการดำเนินโครงการ

4.12.3 ผลกระทบของโครงการ (Impact) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากโครงการ ทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการหรือไม่ อย่างไร

4.13 ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของประเทศ ให้นำเสนอข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า โครงการมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแนวนโยบาย มาตรการ และยุทธศาสตร์ที่สำคัญของรัฐ เช่น แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงและผลสำเร็จของโครงการสามารถสนองตอบต่อนโยบาย

4.14 การบริหารจัดการโครงการ ให้นำเสนอข้อมูลที่แสดงถึงเรื่องต่อไปนี้

4.14.1 แผนการจัดองค์กรและระบบการบริหารงานของโครงการ ทั้งในรูปของการ จัดวางโครงสร้าง อัตรากำลังและบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และในรูปของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงานชุดต่างๆ ที่กำกับดูแล ประสานการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งการปฏิบัติงานเฉพาะด้านต่างๆ หากจำเป็นต้องมี เช่น ด้านเทคนิค ด้านการเงิน เป็นต้น

4.14.2 แผนบริหารโครงการ ซึ่งแสดงถึง แผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน วงเงินงบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4.14.3 แผนบริหารจัดการด้านการเงินของโครงการ ซึ่งแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุน แหล่งที่มาของรายได้ และงบแสดงสถานะทางการเงินต่างๆ เช่น งบลงทุน งบดำเนินงาน งบกำไรขาดทุน เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงแหล่งที่มาของรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการบำบัด และกำจัดของเสียด้วย และรายจ่ายในการหักส่งค่าบริการดังกล่าวคืนกองทุนสิ่งแวดล้อมด้วย

4.15 การติดตามและประเมินผลโครงการ ให้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ

4.15.1 แนวทางการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ทั้งด้านการปฏิบัติงาน (Performance Audit) และด้านการใช้จ่ายเงิน (Financial Audit) ตามแผนบริหารโครงการที่กำหนด และแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการติดตาม

4.15.2 แนวทางการประเมินผลโครงการ ทั้งในระหว่างดำเนินโครงการ (On-going Evaluation) และเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Post Evaluation) และแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินผล

5. ขั้นตอนการพิจารณา

ในการพิจารณาโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุน มีขั้นตอนในการพิจารณา โดยสังเขป ดังนี้

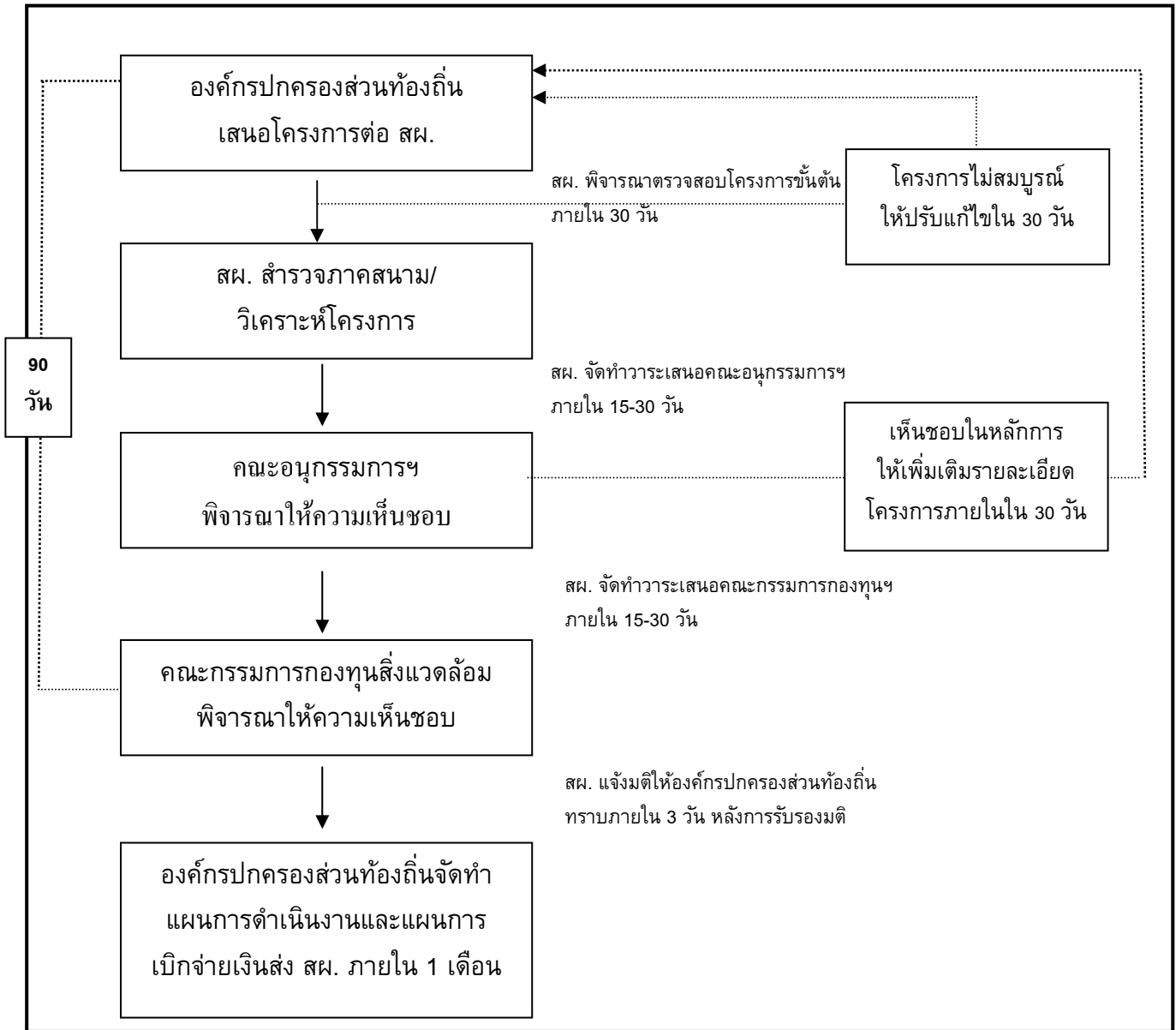
5.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอโครงการต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยโครงการดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัดแล้ว แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

5.2 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ มีหน้าที่รับข้อเสนอโครงการ วิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการรวมทั้งการสำรวจภาคสนาม เพื่อนำเสนอโครงการต่อคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ

5.3 คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ พิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการทางด้านเทคนิควิชาการ เศรษฐกิจ การเงิน สังคม และสิ่งแวดล้อม และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

5.4 คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม พิจารณานุมัติการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เงินอุดหนุน)

หมายเหตุ

- คณะอนุกรรมการฯ หมายถึง คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ
- รวมระยะเวลาการพิจารณาและอนุมัติโครงการ 90 วันนับแต่ได้รับข้อเสนอโครงการ
ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์

**คู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการขนาดเล็ก ด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

.....

1. หลักการและเหตุผล

กองทุนสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นมาตรการทางการเงินในการส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ในการดูแล รักษา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการลงทุนด้านการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งให้การสนับสนุนในรูปของเงินอุดหนุน ตามมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อให้หน่วยงานที่ประสงค์จะเสนอโครงการด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอย เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจในแนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณาสนับสนุน รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอโครงการ สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการขนาดเล็กด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชนขึ้น เพื่อให้ หน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมความพร้อมของโครงการ และสามารถจัดทำข้อเสนอโครงการ ได้อย่างสมบูรณ์ ชัดเจน และนำเสนอคณะกรรมการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและตัดสินใจอนุมัติโครงการได้อย่างรอบคอบและรวดเร็วขึ้น

2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาให้การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อม จะให้การสนับสนุนโครงการขนาดเล็กด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกรอบแนวทางการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินโครงการขนาดเล็กด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

2.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาสนับสนุนโครงการขนาดเล็กด้านการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน

หลักเกณฑ์ทางด้านวิชาการ จะเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด โดยแบ่งตามประเภทโครงการได้ ดังนี้

2.1.1 โครงการขนาดเล็กด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน

สนับสนุน โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก ซึ่งมีปริมาณน้ำเสียที่จะเข้าสู่ระบบ 50 - 500 ลูกบาศก์เมตร/วัน และวงเงินโครงการไม่เกิน 20 ล้านบาท ทั้งนี้ ในการกำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการ และหลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่และประเภทของระบบบำบัดน้ำเสีย ให้พิจารณา ตามนโยบายและพื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชน (พ.ศ. 2552 - 2559) ของกรมควบคุมมลพิษ โดยให้ความสำคัญ ดังนี้

ก. การพิจารณาออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก ให้คำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่

ข. ให้ความสำคัญกับระบบการจัดการน้ำเสียในชุมชนขนาดเล็ก โดยยึดหลักธรรมชาติ หรือใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำเสียอย่างง่าย เช่น ระบบบึงประดิษฐ์แบบไหลแนวตั้ง ระบบบ่อฝึงผสม ถังเซปติคแบบมีผนังกัน ระบบกรองชีวภาพไร้อากาศ ระบบทรายกรอง และระบบห่อชีวภาพ เป็นต้น

ค. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการออกเทศบัญญัติหรือประกาศอื่นใดเกี่ยวกับการติดตั้ง บ่อดักไขมันในระดับครัวเรือนไว้ด้วยแล้ว

2.1.2 โครงการขนาดเล็กด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

สนับสนุนโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขนาดเล็ก ซึ่งมีปริมาณขยะมูลฝอย 5 - 10 ตัน/วัน และวงเงินโครงการไม่เกิน 50 ล้านบาท ทั้งนี้ ในการกำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมาย เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการให้พิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วน และความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญ ดังนี้

ก. ยึดหลักการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

ข. การพิจารณาออกแบบระบบกำจัดขยะมูลฝอย ให้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่สำรวจได้จริงในพื้นที่

ค. พื้นที่ดำเนินโครงการจะต้องอยู่นอกเขตหรือห่างไกลจากเขตบริการของระบบกำจัดขยะมูลฝอยรวม ไม่ต่ำกว่า 70 กิโลเมตร หรือเป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็น และไม่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยรองรับ

2.2 เงื่อนไขของกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อมจะพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไข ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมและระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2552

2.2.1 โครงการต้องได้รับการบรรจุไว้ในกระบวนการแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

2.2.2 โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ และไม่สามารถขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ในปีงบประมาณนั้น หรือไม่อาจสรรหาเงินจากแหล่งอื่นได้ โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

2.2.3 มีผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดของโครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งทางด้านพื้นที่ดำเนินการ ด้านเทคนิควิชาการ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.4 ต้องนำเสนออัตราการจัดเก็บค่าบริการ และอัตราส่วนการหักส่งค่าบริการ รวมทั้งค่าปรับที่จัดเก็บได้จากการเดินระบบของโครงการ เข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องตามมติคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2550 ซึ่งระบุว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป จะต้องนำเสนออัตราค่าบริการ ตามมาตรา 88 และอัตราส่วนการหักส่งค่าบริการ และค่าปรับที่จัดเก็บได้เข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 93 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ

2.2.5 การเสนอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม สำหรับดำเนินโครงการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องสมทบงบประมาณร้อยละ 10 ของวงเงินรวมของโครงการ ทั้งนี้การสมทบงบประมาณดังกล่าวขึ้นอยู่กับศักยภาพทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสำคัญ

2.2.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินโครงการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม จะต้องลงนามใน “บันทึกข้อตกลงการรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามโครงการ..... ของ.... (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น).....” เพื่อใช้เป็นมาตรการกำกับการบริหารโครงการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามมติคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ 7/2550 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2550

2.2.7 กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำสัญญาว่าจ้างดำเนินโครงการแบบปรับราคาได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) แต่เพียงผู้เดียว รวมทั้งการปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายอื่นๆ จากวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ ด้วย

2.2.8 ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถกำกับการดำเนินโครงการให้ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ และต้องขอขยายเวลาดำเนินโครงการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมผูกพัน (Commitment Charge) ในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี ของวงเงินที่ไม่ได้ทำการเบิกจ่ายและภายในระยะเวลาที่ขอขยายเวลาดำเนินการ ทั้งนี้กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การชำระค่าธรรมเนียมผูกพันจะดำเนินการในลักษณะของการหักลดเงินอุดหนุนที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

3. การยื่นข้อเสนอโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจัดทำข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกรอบแนวทางการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินโครงการขนาดเล็ก ด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน และเสนอผ่านแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

4. เอกสารประกอบการยื่นข้อเสนอโครงการ

เอกสารประกอบการยื่นข้อเสนอโครงการ จะเป็นไปตามแนวทางของการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

2) กรอบทิศทางการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 23 (4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในช่วงปีงบประมาณ 2554 - 2555

กรอบการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
<p>1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>1. การสร้างความสามารถในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดความล่อแหลมต่อผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ เช่น</p> <p>1.1 การสร้างความสามารถในการประเมินผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ โดยการพัฒนาระบบข้อมูลสภาพภูมิอากาศ ระบบพยากรณ์อากาศ การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดทำระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศที่สำคัญและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น</p> <p>1.2 การจัดทำแผนหรือการวางระบบและกลไกต่างๆที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรธรรมชาติ ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม แหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรม</p> <p>2. การดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก เช่น</p> <p>2.1 การดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิด ในภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และภาคราชการ</p> <p>2.2 การส่งเสริมการปรับปรุง/การจัดทำกฎระเบียบข้อบังคับ และกำหนดมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจ และเอื้อต่อการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน</p> <p>2.3 การส่งเสริมการอนุรักษ์ ป่าไม้ และเพิ่มพื้นที่แหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก เช่น ป่าชายเลน ป่าธรรมชาติ แหล่งน้ำ ชายฝั่งทะเล และพื้นที่สีเขียว</p> <p>3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจที่ชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการวิจัยประยุกต์เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน เช่น</p> <p>3.1 การวิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูล รวบรวมองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม แหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรมและวัฒนธรรม สุขภาพอนามัย และทางเลือกในการปรับตัว</p> <p>3.2 การวิจัย และสร้างองค์ความรู้ด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ในภาคพลังงานของเสีย ป่าไม้ กระบวนการทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม</p>	<p>-ทั่วประเทศ</p> <p>-ให้การสนับสนุนส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ภาคเอกชน จะให้การสนับสนุนเฉพาะขอบเขต/กิจกรรม ข้อ 3</p>

กรอบการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	3.3 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทน เทคโนโลยีที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถพัฒนานำไปใช้ในเชิงพาณิชย์	
	<p>4. การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น</p> <p>4.1 การเผยแพร่องค์ความรู้ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบ และแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมในแต่ละภาคส่วน รวมถึงการสร้างกลไกการติดตามและประเมินผลกิจกรรมประชาสัมพันธ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้แก่เยาวชน นักเรียนและนักศึกษา</p> <p>5. การพัฒนาเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบและการทำงานร่วมกันเชิงบูรณาการ เช่น</p> <p>5.1 การพัฒนาความรู้ทางวิชาการและความรู้ทางเทคนิคให้แก่บุคลากรและหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น</p> <p>5.2 การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของบุคลากรและหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับประเทศและท้องถิ่น</p>	
2. ความหลากหลายทางชีวภาพ	<p>1. การอนุรักษ์และคุ้มครององค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น</p> <p>1.1 การอนุรักษ์ระบบนิเวศที่สำคัญโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น</p> <p>1.2 การคุ้มครองและฟื้นฟูชนิดพันธุ์พืช สัตว์ เฉพาะถิ่น หายาก ใกล้สูญพันธุ์ และชนิดพันธุ์พื้นเมืองที่ถูกคุกคาม</p> <p>1.3 การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในการติดตามตรวจสอบและควบคุมกิจกรรมที่คุกคามความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>2. การศึกษา วิจัย และพัฒนา เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน เช่น</p> <p>2.1 การศึกษา สำรวจ และวิจัย เกี่ยวกับทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม</p> <p>2.2 การรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อถ่ายทอดหรือผสมผสานกับองค์ความรู้สมัยใหม่</p> <p>2.3 การส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจทุกระดับ</p>	- ทั่วประเทศ - ให้การสนับสนุนส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	<p>3. การส่งเสริม การพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความตระหนักเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น</p> <p>3.1 การให้ความรู้ ปลุกฝังจิตสำนึกและกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน</p> <p>3.2 การอบรม สัมมนา ฝึกปฏิบัติ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการอนุรักษ์และจัดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย</p> <p>3.3 การพัฒนาฐานข้อมูล และบริหารจัดการองค์ความรู้ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	
<p>3. ทรัพยากรน้ำ</p>	<p>1. การพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ เช่น</p> <p>1.1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการควบคุมมลพิษ การรักษาและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ</p> <p>1.2 การวิจัยเพื่อส่งเสริม พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการคุณภาพน้ำ</p> <p>2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรน้ำในท้องถิ่น และการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงการติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ</p> <p>3. การวิจัย ศึกษา และจัดอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและกระแสในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำอย่างรู้คุณค่า เช่น</p> <p>3.1 การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และท้องถิ่น</p> <p>3.2 การวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบช่วยในการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำระบบพยากรณ์เตือนภัย น้ำแล้งและน้ำท่วม ระบบฐานข้อมูลสถานการณ์น้ำและโครงการแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อการติดตามและประเมินผล</p> <p>3.3 การจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>- พื้นที่ลุ่มน้ำ 25 แห่ง ทั่วประเทศ</p> <p>- ให้การสนับสนุนส่วนราชการ/ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม</p>
<p>4. การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง</p>	<p>ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ</p> <p>1. การศึกษา วิจัย รวมถึงจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ชายฝั่งทะเลและการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ เพื่อให้ได้องค์ความรู้เครื่องมือหรือกลไกที่เหมาะสม ในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง เช่น</p>	<p>- พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งรุนแรง</p> <p>- พื้นที่ตามแนวชายฝั่งที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบ</p>

กรอบการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	<p>1.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อแสดงสถานการณ์พื้นที่ชายฝั่งทะเลของประเทศ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยพื้นที่วิกฤติหรือพื้นที่เสี่ยงต่อการกัดเซาะชายฝั่ง</p> <p>1.2 การวิจัย พัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการจัดทำแผนหรือแนวทางที่สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง หรือลดพื้นที่เสี่ยงต่อการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง</p> <p>2. การส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างความตระหนักเรื่องปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง</p> <p>2.1 การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง</p> <p>2.2 การสร้างเครือข่ายเพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อสนับสนุนกลไกการติดตามตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชายฝั่งทะเล</p> <p>3. การดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามเฝ้าระวังการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งร่วมกันจัดการ ป้องกัน พื้นฟูและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยชุมชนมีส่วนร่วม เช่น</p> <p>3.1 การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนและประชาชนในการมีส่วนร่วมป้องกัน พื้นฟูและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในระดับพื้นที่แก่งหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบโดยตรง</p> <p>3.2 การป้องกัน แก้ไขและฟื้นฟูแนวชายฝั่งทะเล ด้วยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือระบบธรรมชาติ/เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม</p> <p>4. การอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>5. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียหน้าดินและการชะล้างพังทลายของดิน</p>	<p>-ให้การสนับสนุนส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม</p>
<p>5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปกรรม</p>	<p>1. การส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยผสมผสานการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เช่น</p> <p>1.1 การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ/หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการจัดการร่วมกันเชิงบูรณาการในระบบนิเวศน์</p>	<p>-ทั่วประเทศ ทั้งนี้ขอบเขต/กิจกรรมข้อ 1 จะให้ความสำคัญกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ต้นน้ำ ลำธาร - พื้นที่ที่มีความ

กรอบการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	<p>1.2 การสร้างจิตสำนึกและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและประชาชนในการฟื้นฟู สงวน อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.3 การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย สร้างความเข้มแข็งและขีดความสามารถของประชาชนและองค์กรชุมชนท้องถิ่นในการดูแล รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.4 การสร้างเครือข่าย ความเข้มแข็งและขีดความสามารถของประชาชนและองค์กรชุมชน ในการติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการพัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งของภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.5 การส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และสร้างความตระหนัก เรื่อง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>2. การดำเนินการใดๆ เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดจริงจัง เช่น</p> <p>2.1 การใช้มาตรการสังคมเป็นเครื่องมือสร้างแรงจูงใจ เชิดชูหน่วยงาน หรือองค์กรที่มีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.2 การดำเนินงานในทุกรูปแบบเพื่อนำร่องในการสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง</p> <p>3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ เช่น</p> <p>3.1 การวิจัยเพื่อพัฒนา หรือสร้างองค์ความรู้ร่วมกับชุมชน ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของประชาชน</p> <p>3.2 การวิจัยเพื่อกำหนดแผนแม่บทด้านสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้</p> <p>3.3 การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>3.4 การวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่น</p> <p>3.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์</p>	<p>- พื้นที่ล่อแหลม หรือวิกฤตที่จำเป็นต้องเร่งฟื้นฟู</p> <p>- พื้นที่ภัยพิบัติรุนแรง</p> <p>- พื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ที่มีแนวโน้มที่จะถูกทำลาย</p> <p>- พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม</p> <p>- เขตควบคุมมลพิษ</p> <p>- ให้การสนับสนุนส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น /องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม /</p> <p>- กรณีงานวิจัยจะต้องเป็นงานวิจัยที่ไม่ซ้ำซ้อนกับการสนับสนุนของแหล่งทุนอื่น</p>

หมายเหตุ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อการประชุมครั้งที่ 3/2553

(8 กรกฎาคม 2553)